

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **J. F.**, zast. obecným zmocněncem V. H., proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1 – Staré Město, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2020, čj. MHMP 1739897/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2021, čj. 14 A 27/2021-47,

t a k t o :

Kasační stížnost **se zamítá**.

Odůvodnění:

[1] Úřad městské části Praha 1, odbor občanskosprávních agend, na žádost třetí osoby zrušil žalobkyni údaj o místě trvalého pobytu na adrese N. S. 78/5, P. 1 – H., a to dle § 12 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných čísel (rozhodnutí ze dne 5. 8. 2020). Žalobkyně se odvolala. Žalovaný její odvolání zamítl. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž požádala soud o osvobození od soudních poplatků. Městský soud jí přiznal částečné osvobození v rozsahu ½, takže její poplatková povinnost v tomto řízení činila 1 500 Kč (usnesení ze dne 10. 3. 2021).

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost. V ní mj. popisuje svou „bytovou tragédii“. Uvádí, že vedle bytu přišla i o „pracovní teritorium“ a nyní pracuje na brigádách s vysokou režií. Doplnuje, že ji již nelze srovnávat s běžnou fyzickou osobou podnikající, jelikož nemá průběžně stejně vysoké příjmy. Celý život platila daně, měla by si zaslouženě užívat starobní důchod. Domáhá se tedy, aby jí soudy přiznaly úplné osvobození od soudních poplatků.

[3] NSS připomíná, že v řízení o kasační stížnosti, v němž se přezkoumává rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků, není stěžovatel povinen hradit soudní

poplatek a rovněž nemusí být zastoupen advokátem, ač sám nemá právnické vzdělání (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Kasační stížnost je srozumitelná, týká se skutkových otázek, proto není třeba stěžovatelce ustanovit advokáta.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] NSS se zabýval tím, zda městský soud mohl stěžovatelku osvobodit od soudních poplatků v rozsahu $\frac{1}{2}$ zákonné výše.

[6] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Kompletní osvobození od soudních poplatků lze přiznat *pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody*.

[7] V nyní projednávané věci stěžovatelka v žalobě uvedla, že pobírá starobní důchod (ústrižek poštovní poukázky ze dne 14. 2. 2020, tj. doklad o vyplacení starobního důchodu za únor 2020 ve výši 8 760 Kč). Z přiložené komunikace s obecným zmocněncem pak vyplynulo tvrzení, že z důchodu v celkové výši 13 125 Kč jí bylo odečteno poštovné ve výši 21 Kč a stržena částka 4 344 Kč ve prospěch p. R. a příslušného finančního úřadu. Stěžovatelka dále vyčíslila výdaje ve výši 4 500 Kč (nájem), 2 500 Kč (penále u zdravotní pojišťovny), 800 Kč (telefon), 615 Kč (životní pojištění), 300 Kč (penzijní připojištění), 400 Kč (zálohy na zdravotní pojištění). Stěžovatelka uvedla, že po zaplacení všech shora uvedených výdajů by jí měla zbývat částka 2 115 Kč (*pozn. NSS: dle těchto dat by stěžovatelce mělo každý měsíc – oproti tvrzeným příjmům – chybět 355 Kč*). Stěžovatelka si současně posteskla, „*kde je na cestovné, jídlo, pití, léky, sport atd.?*“.

[8] Městský soud stěžovatelku vyzval k doplnění údajů. V podání ze dne 18. 2. 2021 a v přiloženém prohlášení stěžovatelka uvedla, že vynuceně pracuje jako „OSVČ pro sociální tíseň a dluhovou past“, a to jako účetní poradkyně. Čistý příjem z této činnosti za rok 2019 vyčíslila na necelých 50 tis. Kč. Dále od 1. 1. 2021 pobírala starobní důchod ve výši 9 843 Kč (po stržení částky na základě exekučního příkazu správce daně). Uvedla, že platí zdravotní pojištění (330 Kč), nájemné (4 500 Kč), penzijní připojištění (300 Kč), životní pojištění (615 Kč), léky (600 Kč), telefon (420 Kč) a nutnou dopravu jako OSVČ (182 Kč). Má dluhy u přátel ve výši 111 tis. Kč.

[9] V napadeném usnesení městský soud mj. vysvětlil, že stěžovatelka tvrdila příjmy z podnikání za rok 2019 ve výši 49 470 Kč (ze základu daně 58 200 Kč údajně zaplatila daň ve výši 8 730 Kč). Avšak z přiloženého přiznání k dani z příjmů fyzických osob soud zjistil, že daň po uplatnění slev činila 0 Kč. Stěžovatelka si tedy v roce 2019 vedle důchodu přivydělala 58 200 Kč, nikoliv 49 470 Kč, jak původně tvrdila. Její průměrný měsíční příjem z podnikatelské činnosti za rok 2019 tedy činil 4 850 Kč. Městský soud měl za to, že **celkové měsíční příjmy** stěžovatelky, tzn. starobní důchod po srážkách a příjmy z podnikání, dosahovaly výše **14 693 Kč**.

[10] Jakkoli stěžovatelka uvedla trochu odlišná data o svých **pravidelných nákladech** v podání připojeném k žalobě a pak v podání ze dne 18. 2. 2021, městský soud správně

pokračování

vycházel z později uvedených výdajů, a to z výdajů v souhrnné výši **6 947 Kč**. Později vylíčené údaje byly podrobnější.

[11] Stěžovatelka vůbec nevyčíslila jiné jistě nezbytné výdaje, např. stravování, drogerie apod. Poměrně stroze vyčíslila náklady na dopravu za účelem podnikání (182 Kč měsíčně), ačkoliv v kasační stížnosti tvrdí, že pracuje mimo své „teritorium“ a její brigády mají vysokou režií. Obecné tvrzení o kolísajících příjmech stěžovatelka nekonkretizovala. Městský soud tedy o nich nemohl rozhodovat. Bylo na stěžovatelce, aby vysvětlila, v čem spatřuje nedostatek svých prostředků, který jí neumožňuje zaplatit soudní poplatek, a tato tvrzení řádně doložila. Při úvaze o splnění podmínek pro osvobození vychází soud ze žádosti a dokladů, které stěžovatelka předložila. Přitom zváží výši soudního poplatku a veškeré skutečnosti, které se sporem souvisí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 1 As 23/2009-95, č. 2163/2011 Sb. NSS).

[12] Dílčí závěry městského soudu o výši měsíčních příjmů stěžovatelky i pravidelných výdajích jsou tedy správné. Stěžovatelce každý měsíc po zaplacení všech tvrzených výdajů zůstává na živobytí částka ve výši 7 746 Kč.

[13] Stejně tak je správný závěr, že stěžovatelka s tímto příjmem nemá dostatek finančních prostředků k zaplacení soudního poplatku v plné výši. Přestože je stěžovatelka starobní důchodkyní, ani NSS neshledal zvlášť závažné důvody, které by měly vést k úplnému osvobození od soudních poplatků. Městský soud správně uzavřel, že vzhledem k výši finančních prostředků, které po zaplacení všech nutných výdajů stěžovatelce každý měsíc zůstávají, je stěžovatelka schopna uhradit jako soudní poplatek alespoň 1 500 Kč, tedy částku, která představuje ½ zákonem stanovené výše soudního poplatku.

[14] Proto NSS kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS nerozhodoval, neboť o této otázce rozhodne městský soud v rozhodnutí, kterým skončí řízení o žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu